

удържи подобно благоволение, Д-ръ В. Беронъ съ пристигването си още въ Търново, турп се да менажира тия власти, сир. да бжде добръ съ *агитъ* и съ владиката, както ще видимъ по-нататкъ.

Дѣдовото Николово възстание още не бѣше избухнжло. Единъ день прѣзъ пролѣтъта на 1856 г. излѣзохми на расходка съ Д-ра Берона вѣнъ отъ града, въ която ни придружи извѣстния въ Търново Стоенчо Пенювъ ахтарина.¹⁾ Така ний трима, седнжли на едно уединено мѣсто, Стоенчо видимо искаше да разбере вътрѣшния човѣкъ, тѣй да режъ, въ новодошлия изъ задграница Българинъ, толкосъ повече, че се знаеше, какво поменатия Д-ръ В. Беронъ е билъ членъ на Букурещкия комитетъ по волентирското дѣло на 1853 г.²⁾, поведе разговоръ и почнж да разказва за страданията на народа отъ турцитѣ.

— А, не; турцитѣ сж много добри хора; ние, българитѣ трѣбва добръ да живѣемъ съ тѣхъ; ние сега трѣбва да

1) Поменатия Стоянчо ахтарина, бѣше единъ отъ добритѣ граждани и начетени хора въ онова врѣме и умѣло се е борилъ за общински и народни работи и наредби. Първо, той се тури на чело на едно движение на гражданиѣ, което имаше за цѣль устройството и самоуправлението на еснафитѣ отдѣлно отъ турскитѣ, въ което и сполучи. До тогива 1840 г. еснафитѣ бѣхж въ ржцѣтъ на турцитѣ. Отдѣляването на българитѣ въ особия еснафи и на собствено устройство, отдѣли и дапчното събиране по това устройство, а това бѣше за врѣмето едно добро дѣло съ по-добри още послѣдствия. Послѣ, повелъ бѣше борба срѣщо епитропскитѣ злоупотребления отъ новопостроената църква, св. Николая, на епитропа Кръстя Момчоглу (1849), който прѣзъ дълговрѣмения си епитропство не бѣ давалъ никаква смѣтка. Слѣдствието на тѣзи борба бѣше, че съ злоупотрѣбениѣ пари се построи изгорѣлото българско училище (1850) ужъ на срѣдствата на Х. Минча, който за това и взе подъ защитата си злоупотрѣбителя, и така борбата се задуши. Но поменатия Стоенчо ахтарина, бѣше се явилъ вече като водител на една частъ отъ градското население — еснафитѣ, и въ това си качество той се тури на чело на едно по-сериозно народно движение (1851) срѣщо производното облагане новъ тежкъ данкъ вързъ лозята (долюмлюжъ) отъ правителството, движение, което имаше революционенъ характеръ. Властѣта съ бой распрѣснж събрания народъ въ двора на *конака* и испрати въ Цариградъ, като бунтовници до двадесетъ души селяне, повечето отъ с. Лѣсковецъ, и нѣколко отъ гражданиѣ, между които и поменатия Стоенчо, като подстрекателъ. Дѣйствително това движение имаше май бунтовническа цѣль, както ще раскажъ въ свое мѣсто, по свѣдѣнията, които имамъ. Слѣдъ година—двѣ затворъ въ Цариградъ въ терсананата тия хора се завърнахж. Стоенчо се поболѣ вслѣдствие страданията си, не се месеше вече въ *подобна каша*, а само любопитствуваше да слуша и приказва за народни работи, и наскоро се поминж отъ парализъ.

2) Членоветѣ на тоя комитетъ бѣхж: Чоканъ, богаташъ отъ търновско Арбанаси, Христо Георгиевъ, Ив. Х. Вакалоглу и други; а младия тогава Д-ръ Беронъ секретаръ. Подиръ очистванието на Влашко отъ рускитѣ войски, вслѣдствие обнародваната амнистия отъ турския генералисимъс, Омеръ Паша, никой отъ тѣхъ не се прѣслѣдува и него безпокои; всички си останжха на мѣстата и на работата. Д-ръ В. Беронъ, до колкото помнж, даже бѣше снабденъ съ прѣпоржчително отъ турския комиссаръ въ Букурещъ до турскитѣ власти въ Бялария